

Απάντηση της Κοσμητείας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών σχετικά με την παραχώρηση πανεπιστημιακών χώρων

Με αφορμή τη δημόσια ανακοίνωση της ΔΗΠΑΚ Αιγαίου σχετικά με τη μη παραχώρηση αίθουσας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Τ.Ο. Ρόδου της ΚΝΕ, η Κοσμητεία θεωρεί αναγκαίο να αποσαφηνίσει εξ αρχής ότι στην ανακοίνωση αυτή **αποδίδεται στην απόφασή της περιεχόμενο διαφορετικό από εκείνο που πράγματι έχει**. Η απόφαση παρουσιάζεται ως «απαγόρευση αντιφασιστικής εκδήλωσης» και, κατ' επέκταση, ως περιορισμός της ελεύθερης διακίνησης ιδεών στο Πανεπιστήμιο, ενώ το περιεχόμενο και το σκεπτικό της απόφασης αφορούν ένα διαφορετικό και σαφώς προσδιορισμένο θεσμικό ζήτημα: **την απευθείας παραχώρηση πανεπιστημιακών χώρων σε πολιτικούς και κομματικούς φορείς**.

Η θέση που υιοθέτησε ομόφωνα η Κοσμητεία στις 22 Σεπτεμβρίου 2026 είναι συγκεκριμένη και δεν επιδέχεται διαφορετική ερμηνεία:

«Οι αίθουσες της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών δεν παραχωρούνται σε πολιτικούς και κομματικούς φορείς για εκδηλώσεις, ωστόσο οι φοιτητικές παρατάξεις δύνανται να αιτηθούν την παραχώρηση αιθουσών για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων/δράσεων, σύμφωνα με την πάγια τακτική της Σχολής».

Η απόφαση αυτή δεν διαμορφώθηκε εξαιτίας του περιεχομένου της συγκεκριμένης εκδήλωσης ούτε συνιστά κρίση επί της αντιφασιστικής θεματολογίας της. Αντιθέτως, αποτελεί ρητή αποτύπωση μιας πάγιας πρακτικής της Σχολής, σύμφωνα με την οποία το κριτήριο για την παραχώρηση των αιθουσών **δεν είναι το πολιτικό, κοινωνικό, ιστορικό ή ιδεολογικό περιεχόμενο μιας εκδήλωσης, αλλά η θεσμική ιδιότητα του φορέα που ζητεί απευθείας τη χρήση του πανεπιστημιακού χώρου**.

Ακριβώς γι' αυτό, η απόφαση περιλαμβάνει δύο σκέλη που πρέπει να διαβάζονται μαζί και όχι αποσπασματικά: αφενός, οι χώροι της Σχολής δεν παραχωρούνται απευθείας σε πολιτικά κόμματα και στις οργανώσεις τους για τη διοργάνωση δικών τους εκδηλώσεων· αφετέρου, οι φοιτητικές παρατάξεις και οι συλλογικοί φορείς των φοιτητών μπορούν να αιτούνται την παραχώρηση αιθουσών για εκδηλώσεις και δράσεις, ακόμη και όταν αυτές έχουν σαφές πολιτικό, κοινωνικό ή ιδεολογικό περιεχόμενο. Αυτή ακριβώς η διάκριση αποτελεί τον πυρήνα της απόφασης και είναι ουσιώδες να μην συγχέεται η μη παραχώρηση αίθουσας σε έναν κομματικό φορέα με απαγόρευση του θέματος που αυτός επιθυμεί να συζητήσει.

Η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, επομένως, **δεν υιοθετεί την αντίληψη ενός Πανεπιστημίου αποκομμένου από την κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα**. Αντίθετα, θεωρεί τη συζήτηση κοινωνικών, ιστορικών, πολιτικών και ιδεολογικών ζητημάτων φυσικό και αναγκαίο στοιχείο μιας ζωντανής πανεπιστημιακής κοινότητας. Η δυνατότητα αυτή κατοχυρώνεται στην ίδια την απόφαση της Κοσμητείας μέσω της ρητής αναγνώρισης του δικαιώματος των φοιτητικών παρατάξεων και των συλλογικών φορέων των φοιτητών να οργανώνουν σχετικές εκδηλώσεις και δράσεις στους χώρους της Σχολής.

Άλλο, επομένως, είναι η ελευθερία της πολιτικής έκφρασης, της αντιπαράθεσης ιδεών και της διοργάνωσης πολιτικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο της πανεπιστημιακής ζωής και άλλο η απευθείας παραχώρηση των εγκαταστάσεων του

Πανεπιστημίου σε πολιτικά κόμματα ή στις οργανώσεις τους. Η απόφαση της Κοσμητείας αφορά αποκλειστικά το δεύτερο.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι η απόφαση «στερείται οποιασδήποτε δημοκρατικής νομιμοποίησης», είναι επίσης χρήσιμο να αποσαφηνισθούν τα πραγματικά δεδομένα. Η σχετική θέση δεν αποτελεί προσωπική απόφαση του Κοσμήτορα. Το ζήτημα τέθηκε ενώπιον της Κοσμητείας, συζητήθηκε από τα μέλη της και η τελική θέση διατυπώθηκε **ομόφωνα από το συλλογικό όργανο**. Στα πρακτικά της συνεδρίασης καταγράφονται η σύνθεση του οργάνου, η διαπίστωση απαρτίας και η νόμιμη λειτουργία του.

Η ΔΗΠΑΚ θέτει επίσης το ερώτημα πότε λήφθηκε η συγκεκριμένη απόφαση. Και εδώ απαιτείται μια ακριβής διάκριση. Από τα πρακτικά δεν προκύπτει ότι προϋπήρχε μία ενιαία κανονιστική πράξη με συγκεκριμένο αριθμό απόφασης, την οποία η Κοσμητεία επικαλέστηκε εκ των υστέρων. Προκύπτει, όμως, ότι το ίδιο ζήτημα είχε τεθεί επανειλημμένα κατά τα προηγούμενα χρόνια από διαφορετικούς πολιτικούς φορείς και νεολαίες και ότι είχε διαμορφωθεί πάγια πρακτική να μην παραχωρούνται οι αίθουσες απευθείας σε κομματικούς φορείς, αλλά να ενθαρρύνονται οι φοιτητές να οργανώνουν τις σχετικές πρωτοβουλίες μέσω των δικών τους συλλογικών σχημάτων. Στις 22 Σεπτεμβρίου 2026 η πρακτική αυτή συζητήθηκε εκ νέου και αποτυπώθηκε ρητά σε ομόφωνη θέση της Κοσμητείας.

Εξίσου σημαντικό είναι ότι το κριτήριο αυτό δεν συνδέεται με συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα ή ιδεολογικό χώρο. Στη συζήτηση της Κοσμητείας καταγράφηκε και προηγούμενη περίπτωση κατά την οποία είχε ζητηθεί η χρήση της Αίθουσας Τελετών από υποψήφιος ευρωβουλευτής μεγάλων πολιτικών κομμάτων και το αίτημα δεν έγινε δεκτό, ακριβώς επειδή επρόκειτο για παρουσία πολιτικών προσώπων με αυτή την ιδιότητα. Το στοιχείο αυτό είναι ουσιώδες, διότι δείχνει ότι το κριτήριο που εφαρμόζει η Σχολή αφορά **την ιδιότητα του φορέα και όχι την πολιτική του ταυτότητα ή τις απόψεις που εκφράζει**.

Στην ανακοίνωση της ΔΗΠΑΚ γίνεται ακόμη αναφορά σε διαφορετικές πρακτικές που ενδεχομένως ακολουθούνται σε άλλα νησιά του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς και σε παλαιότερη παραχώρηση αίθουσας στη Ρόδο για εκδήλωση πολιτικού κόμματος. Η Κοσμητεία μπορεί να τοποθετείται υπεύθυνα μόνο για τις αποφάσεις και την πρακτική της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και δεν είναι σκόπιμο να συναχθούν συμπεράσματα για άλλες Σχολές ή Πανεπιστημιακές Μονάδες χωρίς εξέταση των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν διαφορετική αντιμετώπιση μιας μεμονωμένης περίπτωσης κατά το παρελθόν δεν αποτελεί από μόνη της θεσμικό κανόνα. Η σημερινή θέση της Κοσμητείας είναι πλέον σαφής, καταγεγραμμένη και οφείλει να εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο έναντι όλων των πολιτικών και κομματικών φορέων.

Η ανακοίνωση επιχειρεί επίσης να συνδέσει την απόφαση με συνεργασίες του Πανεπιστημίου με επιχειρήσεις ή άλλους δημόσιους φορείς και να την εντάξει σε μια γενικότερη λογική περιορισμού της πολιτικής δραστηριότητας στα Πανεπιστήμια. Πρόκειται, όμως, για διαφορετικά ζητήματα. Οι θεσμικές, εκπαιδευτικές, ερευνητικές ή άλλες συνεργασίες ενός Πανεπιστημίου με δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς αποτελούν διαφορετική κατηγορία θεσμικής δραστηριότητας από την παραχώρηση πανεπιστημιακής αίθουσας σε έναν εξωτερικό πολιτικό ή κομματικό φορέα για τη διοργάνωση δικής του εκδήλωσης. Η συζήτηση για τις πρώτες δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως τεκμήριο για το ποιοι εξωτερικοί φορείς αποκτούν δικαίωμα απευθείας χρήσης των χώρων της Σχολής.

Για τον ίδιο λόγο, η ερμηνεία ότι η απόφαση εντάσσεται σε μια λογική «σιγής» μέσα στα Πανεπιστήμια δεν προκύπτει από το περιεχόμενό της. Εάν η πρόθεση της Κοσμητείας ήταν να αποκλείσει την πολιτική συζήτηση, δεν θα προβλεπόταν ρητά η δυνατότητα των φοιτητικών παρατάξεων να οργανώνουν εκδηλώσεις και δράσεις στους χώρους της Σχολής. Η ίδια η απόφαση επιβεβαιώνει το αντίθετο.

Η βασική θεσμική θέση της Κοσμητείας μπορεί, επομένως, να διατυπωθεί χωρίς ασάφεια:

Το Πανεπιστήμιο δεν είναι και δεν πρέπει να είναι χώρος πολιτικής σιωπής. Είναι χώρος ελεύθερης διακίνησης ιδεών, κριτικής σκέψης, διαλόγου, διαφωνίας και κοινωνικού προβληματισμού. Για τον λόγο αυτό, εκδηλώσεις με πολιτικό, κοινωνικό, ιστορικό ή ιδεολογικό περιεχόμενο που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της πανεπιστημιακής ζωής από τους φοιτητές, τις φοιτητικές παρατάξεις και τους συλλογικούς τους φορείς είναι θεμιτές και επιθυμητές. Η απόφαση της Κοσμητείας δεν θέτει κανέναν περιορισμό ως προς το περιεχόμενο των ιδεών που μπορούν να συζητούνται στο Πανεπιστήμιο. Θέτει έναν θεσμικό κανόνα ως προς την ιδιότητα εκείνου στον οποίο παραχωρείται απευθείας ένας πανεπιστημιακός χώρος: οι αίθουσες της Σχολής δεν παραχωρούνται απευθείας σε πολιτικά κόμματα και στις οργανώσεις τους για την πραγματοποίηση αυτοτελών κομματικών εκδηλώσεων, ανεξάρτητα από την πολιτική ή ιδεολογική τους τοποθέτηση.

Η διάκριση αυτή δεν περιορίζει τον πολιτικό διάλογο. Αντίθετα, επιδιώκει να διασφαλίσει ότι ο πανεπιστημιακός χώρος παραμένει πρωτίστως χώρος της ίδιας της ακαδημαϊκής κοινότητας και ότι οι κανόνες χρήσης του εφαρμόζονται με συνέπεια και ισοτιμία, χωρίς επιλεκτική μεταχείριση πολιτικών φορέων.

Η Κοσμητεία της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει ένα Πανεπιστήμιο ανοικτό στην κοινωνία και στις μεγάλες συζητήσεις της εποχής του· ένα Πανεπιστήμιο στο οποίο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μπορούν να συζητούν, να αμφισβητούν, να διαφωνούν και να οργανώνουν δημόσιες εκδηλώσεις, μέσα σε ένα πλαίσιο θεσμικής ισοτιμίας, ακαδημαϊκής αυτονομίας και σεβασμού των συλλογικών διαδικασιών.

**Η Κοσμητεία
της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών
του Πανεπιστημίου Αιγαίου**